

Jaarverslag over 2022

21 mei 2023

Inhoud

De stichting.....	2
Profiel	2
Bestuur en bestuursleden	2
Bestuursvergaderingen	2
Maatschappelijk Umfeld in 2022	3
Juridische procedures in 2022.....	3
Overige activiteiten in 2022	6
Financiering	6
Externe contacten	6
PR en publiciteit	7
Partners	7
Beleidsbepaling – hoe nu verder?.....	8
Balans per 31-12-2022	8

De stichting

Stichting Stop Online Shaming, verder genoemd 'de stichting':

- werd opgericht op 10 oktober 2019;
- heeft als statutaire doelstelling: "het behartigen van de belangen van slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen, in het bijzonder door het handhaven, het bevorderen en het verkrijgen van afdoende juridische bescherming van de rechten en belangen van die slachtoffers, alles in de ruimste zin des woords."
- heeft geen winstoogmerk;
- betaalt de bestuurders niet voor hun werkzaamheden.

In 2022 zijn er geen wijzigingen in de [statuten](#) van kracht geworden.

Profiel

Bij de oprichting van de stichting is statutair een helder profiel vastgelegd:

- een stichting met ANBI-status, die belangeloos en succesvol procedeert uit naam van (anonieme) slachtoffers;
- een stichting die speciaal is opgericht om slachtoffers van online shaming te helpen. Niet individueel, of met psycho-sociale hulp, maar gericht op het aanpakken van de aanstichters van het leed. Namelijk: de platforms die geld verdienen aan controversieel materiaal, of die het uitoefenen van wraak faciliteren.

In principe eisen we geen smartengeld of schadevergoeding; het gaat ons niet om geldelijk gewin. Waar het ons wel om gaat, is het veiliger maken van de online omgeving. Met name door het (laten) verwijderen van schadelijk materiaal, en het aanpakken van platforms die de publicatie van onrechtmatige content faciliteren.

Gewraakte content wordt via collectieve procedures voor meerdere slachtoffers tegelijk verwijderd. Daarmee worden tevens de verdienmodellen getorpedeerd van platforms waarvoor expliciete content handelswaar is.

Een voorbeeld van hoe succesvol onze aanpak kan zijn, was ons kort geding tegen de eigenaar van Zwartelijstartsen (.nl en .com). Gestart in 2020 en gewonnen in 2021. Deze zaak heeft overigens nog wel een staartje. Er speelt nog steeds een Hoger Beroep.

Bestuur en bestuursleden

Het nieuwe bestuur (gewijzigd in 2021) heeft goed gefunctioneerd. De onderlinge communicatie verliep soepel, zowel online als offline. Er zijn geen dilemma's ontstaan door belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen.

Bestuursvergaderingen

In 2022 vergaderde het bestuur drie maal:

- 18 januari 2022;

- 28 juni 2022;
- 10 oktober 2022.

Daarnaast was er regelmatig online contact via e-mail.

Maatschappelijk Umfeld in 2022

Naast de reeds bestaande online-shaming-problematiek (waaronder shame-sexting, wraakporno en online-schandpalen als ZwartelijstArtsen) waren er in 2022 de volgende ontwikkelingen:

- **doxing** – oftewel het gebruik van persoonsgegevens om iemand te intimideren – bleef in het nieuws (zie ook ons jaarverslag over 2021). In juli 2022 stuurde minister Yeşilgöz een wetsvoorstel dat doxing strafbaar moet stellen, naar de Tweede Kamer. (Huidige stand van zaken: wetsvoorstel in februari 2023 aangenomen door de Tweede Kamer, en in maart 2023 nog in behandeling bij de Eerste Kamer);
- minister Yeşilgöz beloofde – in juli 2022 – aan de Tweede Kamer om een **Meldpunt voor privacy-schendingen** op te richten. Hoe zich dit verder heeft ontwikkeld, is onbekend. Wel is er natuurlijk al lang de mogelijkheid om privacyschendingen te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens;
- **deepnudes en deepfakes** – oftewel gemanipuleerde video's – baren zorgen, maar onze stichting heeft vooralsnog geen signalen ontvangen over misbruik van deze uitingen voor online shaming. Wel werden we uitgenodigd voor een gesprek hierover door Queeny Rajkowski en Ulysse Ellian (VVD Tweede Kamerleden). De VVD wil nieuwe wetgeving, met name een verbod op deze uitingen, maar wij zeiden meer te zien in betere handhaving van reeds bestaande wetten en regels;
- **juice-kanalen** – oftewel online roddelpagina's – werden populair in 2022. Ze kunnen schadelijker zijn dan de traditionele roddelbladen, omdat ze niet meer afhankelijk zijn van de medewerking van de BN'ers in kwestie. Voorheen was het een kwestie van geven en nemen maar nu niet meer. Juice-kanalen hebben een ander verdienmodel. Voorlopig besteden we hier verder geen speciale aandacht aan;
- **het Kadaster** kwam in opspraak omdat wél de huisadressen van bewindslieden werden afgeschermd (vanwege intimiderende protestacties bij hen thuis), maar niet die van 'gewone woningbezitters'. De Autoriteit Persoonsgegevens adviseerde om alle persoonsgegevens af te schermen. (Laatste nieuws: in februari 2023 zegde het kabinet toe om privéadressen beter af te schermen.)

Juridische procedures in 2022

In 2022 werd onze procedure tegen de pornosite 'Vagina.nl' succesvol afgerond, en werd onze procedure tegen 'ZwartelijstArtsen' voortgezet. Beide procedures waren in 2020 gestart. Hieronder een beschrijving van beide zaken. In 2022 werden geen nieuwe procedures gestart.

Vagina.nl

Soort procedure: collectieve actie
Rechtsgebied: afdeling privaatrecht
Zaaknummer: C/13/680916 / HA ZA 20-284

Zittingsplaats: Rechtbank Amsterdam
Uitspraken: [tussenvonnissen 28 oktober 2020](#)
[tussenvonnissen 18 november 2020](#)
[tussenvonnissen 24 februari 2021](#)
tussenvonnissen 23 juni 2021 (mondelinge behandeling bepaald op 6 dec. 2021)
[vonnissen 16 februari 2022](#)

We startten deze bodemprocedure in 2020. Het betrof een collectieve actie tegen de pornosite Vagina.nl (in casu de exploitant Evolve Media). We trokken samen op met EOKM/Helpwanted als mede-eiser.

Het ging hierbij om video's van privé-personen, die zonder hun toestemming op Vagina.nl gepubliceerd zijn. Variërend van stiekem opgenomen video's in kleedkamers en sauna's tot shame-sexting- en wraakporno-video's. We wilden bevestigd zien dat dit in zijn algemeenheid onrechtmatig is, om dit soort praktijken te kunnen voorkomen en zo nodig makkelijker aan te kunnen pakken. (Professioneel gemaakte porno valt hierbuiten. Daar zeggen we verder niets over.)

Het bijzondere van deze zaak was dat dit de eerste collectieve procedure was die werd aangespannen in het kader van de nieuwe wet 'Wamca' (Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie) die op 1 januari 2020 in werking trad. Met anonieme slachtoffers. Vooral daarop hadden de diverse tussenvonnissen betrekking. (Waardoor wij onder andere een advertentie in een landelijk dagblad moesten plaatsen, met [het verzoek aan slachtoffers](#) om zich te melden of zich juist af te melden. We plaatsten deze advertentie in Het Parool van 9 maart 2021. Er heeft zich niemand gemeld.)

Na enkele tussenvonnissen (in 2020 en 2021) deed de rechtbank op 16 februari 2022 uitspraak in deze zaak. Praktisch al onze eisen werden toegewezen. Zie ook ons [persbericht](#) hierover, en onze notitie met [praktische gevolgen](#).

ZwartelijstArtsen

Soort procedure: kort geding
Rechtsgebied: civiel recht
Zaaknummer: C/16/511941 / KG ZA 20-581
Zittingsplaats: Utrecht, Rechtbank Midden-Nederland
Uitspraak: [Vonnissen in kort geding - 8 januari 2021](#)

Soort procedure: hoger beroep
Rechtsgebied: civiel recht
Zaaknummer: 200.290.945/01 (intern nummer)
Zittingsplaats: Arnhem, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
Uitspraak: nog geen uitspraak, vanwege wrakingsverzoek door gedaagde

Op 24 november 2020 startte ons kort geding tegen de eigenaar van ZwartelijstArtsen (.com en .nl). Op 8 januari 2021 werden al onze eisen toegewezen.

Op ZwartelijstArtsen.com (met doorverwijzing vanuit ZwartelijstArtsen.nl) stonden bijna 900 artsen en zorgverleners, veelal met foto, die werden neergezet als 'plegers van medische misdrijven' en 'falende zorgverleners'. Op deze website stonden o.a. personen die na een tuchtrechtelijke procedure een aantekening in het BIG-register hadden gekregen. Maar ook personen waarbij dat niet het geval was. Zoals het RIVM-boegbeeld Jaap van Dissel (omdat hij ooit lid was van een medisch tuchtcollege dat een klacht van een patiënt had afgewezen).

Meestal ging het om artsen en hulpverleners waarover het medisch tuchtcollege had geoordeeld dat zij gewoon hun beroep konden blijven uitoefenen en waar patiënten veilig terecht kunnen. Soms worden artsen louter berispt om een procedurefout.

De bestaande klachtenafhandeling is een nuttig instrument ten behoeve van kwaliteitszorg, maar geen basis voor *online shaming* van 'medische misdrijven' of 'falende zorgverlening'. Veel artsen en zorgverleners op ZwartelijstArtsen (.com en .nl) hadden überhaupt geen aantekening in het BIG-register.

De term 'zwarte lijst' suggereert ten onrechte dat de vermelde artsen beter gemeden kunnen worden. De lijst had zowel zakelijk als privé grote impact op de vermelde artsen en hulpverleners. Sommigen kwamen erdoor in de ziektewet. Bij monde van onze advocaat stelden wij, kort samengevat, dat ZwartelijstArtsen.com (en de ZwartelijstArtsen.nl die naar ZwartelijstArtsen.com verwees) onrechtmatig waren, en eisten wij dat beide verboden zouden moeten worden. Bovendien zouden beide domeinnamen overgedragen moeten worden aan onze stichting (met een dwangsom, en eis tot lijfdwang, als niet aan het vonnis zou worden voldaan).

Op 8 januari 2021 volgde de [uitspraak](#). Al onze eisen werden toegewezen. ZwartelijstArtsen (.com en .nl) is inmiddels offline, de tokens voor de overdracht van de domeinnamen zijn aan ons verzonden, en de tegenpartij heeft een verwijderingsverzoek aan Google gedaan.

We ontvingen talloze enthousiaste reacties en steunbetuigingen. Maar ook meldingen dat er via-via nog steeds zwartelijst-gegevens online staan. We behandelen al die meldingen zorgvuldig. Maar meestal gaat het om gegevens die geen persoonlijke schade berokkenen, en waar we verder dus niets aan hoeven te doen.

De tegenpartij is in beroep gegaan tegen de uitspraak. Op 10 februari 2022 zou het Hof Arnhem deze zaak behandelen, maar de tegenpartij wraakte toen alle rechters. Er volgt nu een procedure bij de wrakingskamer. (Laatste nieuws: inmiddels heeft de tegenpartij bezwaar gemaakt tegen de zitting van 30 mei 2023. Het Gerechtshof overweegt een nieuwe zitting in de periode mei-september 2023.)

Overige activiteiten in 2022

- het [Jaarverslag 2021](#) werd vastgesteld en gepubliceerd;
- het [Beleidsplan 2023-2025](#) werd vastgesteld en gepubliceerd;
- het Communicatieplan 2023-2025 werd vastgesteld (voor intern gebruik);
- het reglement voor een (toekomstige) Adviesraad werd gefinaliseerd en vastgesteld;
- de bestuursleden werden aangemeld en opgenomen in het UBO-register van de KvK;
- de stichting werd netwerkpartner van Mediawijzer.net;
- de voorzitter bezocht namens de stichting enkele relevante seminars en congressen, waaronder de *MNX Experience* van Netwerk Mediawijsheid, en *SIDN Inspire* van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland (SIDN);
- de stichting voerde overleg met leden van de VVD-fractie van de Tweede Kamer over deepfakes en deepnudes (zie ook: 'Maatschappelijk Umfeld in 2022' hierboven);
- de stichting voerde overleg met onze advocaat over lopende en toekomstige rechtszaken;
- de penningmeester wierf donaties via zijn netwerk, en stond regelmatig de pers te woord;
- de secretaris beantwoordde mails van slachtoffers, gedupeerden, studenten en scholieren;
- het zoeken naar een vierde bestuurslid werd voortgezet.

Financiering

Donaties

In 2022 werden donaties ontvangen via de website, en via relaties van de penningmeester.

Crowdfunding

In 2022 vonden geen crowdfunding-campagnes plaats. Al eerder besloot het bestuur deze route niet verder te vervolgen, vanwege de geringe opbrengsten (zie ook het Jaarverslag over 2021).

Subsidies en fondsen

In 2022 werden geen subsidies en geen gelden van fondsen ontvangen. Hoewel we in 2021 besloten hadden om deze financieringsroute te staken (vanwege gebrek aan succes), hebben we in 2022 nog wel een laatste poging gedaan bij het Fonds Slachtofferhulp. Dat leverde opnieuw een afwijzing.

Overige inkomsten

In 2022 ontvingen we 'overige inkomsten' uit: terugontvangen proceskosten, een schikking met Vagina.nl, en dwangsommen van ZwartelijstArtsen.

Externe contacten

Naast het reguliere overleg met onze advocaat (Boekx) en onze partner EOKM/Helpwanted was er in 2022 contact met:

- Fonds Slachtofferhulp;
- Netwerk Mediawijsheid;
- Universiteit Utrecht / Criminologie;
- Griffie Tweede Kamer / Redactie Parlement.com;

- Stichting Ouders & Onderwijs;
- Stichting School & Veiligheid;
- VVD-fractie Tweede Kamer.

PR en publiciteit

We hebben geen actieve PR bedreven, om te voorkomen dat we overspoeld raken door individuele hulpvragen. Anderzijds realiseren we ons dat een beperkte naamsbekendheid nadelig kan zijn voor het werven van donaties. In het Communicatieplan 2023-2025 is dit nader uitgewerkt.

Natuurlijk zijn we wél ingegaan op alle mediavragen over onze juridische procedures, die veel publiciteit genereerden. De penningmeester, tevens woordvoerder van de stichting, heeft diverse interviews gegeven.

Uitingen van de stichting

- de afdeling [Nieuws](#) op onze website;
- [Jaarverslag 2021](#);
- [Beleidsplan 2023-2025](#);
- [Persbericht](#) 'Rechter verbiedt het zonder toestemming plaatsen van naaktbeelden door pornowebsite' (16 feb 2022);
- [Notitie](#) 'Pornosite Vagina.nl verliest rechtszaak. Wat kun je daarmee in de praktijk?' (28 maart 2022). Deze handreiking is niet alleen gepubliceerd op onze website, maar ook verzonden aan overheidsinstanties en hulporganisaties, om hen te ondersteunen bij het adviseren van hun doelgroepen. We ontvingen daarvoor zeer dankbare reacties.

Media-aandacht

De uitspraak in de rechtszaak tegen Vagina.nl genereerde landelijke media-aandacht. Onder andere in vrijwel alle landelijke dagbladen, bij Radio 1, de NOS en ANP Headlines. Dit droeg bij aan de bewustwording dat het uploaden en faciliteren van onrechtmatige content niet alleen maatschappelijk, maar ook juridisch onacceptabel is.

Partners

Boekx Advocaten

Boekx Advocaten is de juridische partner van Stop Online Shaming, en heeft de oprichting van Stop Online Shaming *pro bono* gefaciliteerd. Met Boekx Advocaten is een overeenkomst gesloten als preferente partner, met gereduceerde tarieven.

EOKM/Helpwanted.nl

Helpwanted.nl is onderdeel van het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM). Het EOKM is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor de veiligheid van alle kinderen. Naast Helpwanted zijn ook de programma's *Meldpunt Kinderporno* en *Stop it Now!* ondergebracht bij het EOKM. In onze procedure tegen Vagina.nl was EOKM mede-eiser.

Beleidsbepaling – hoe nu verder?

Voor onze nieuwe beleidsplannen: zie het [Beleidsplan 2023-2025](#).

Balans per 31-12-2022

Bedragen in euro's:

Activa		
liquide middelen	3.863,74	
vorderingen	8.488,12	
		12.351,86
Passiva		
eigen vermogen	12.351,86	
		12.351,86